

ביבליוגרפיה

- רב הוא החומר שהיה לגנדי עיני המחבר בבואו לכתוב את הפרקים ההיסטוריים וחובה נעימה היא להביא בזה רשימת הספרים והסופרים בהם נעזר במעט או בהרבה:
- אורשנסקי ג.: Русское Законодательство о Евреях
אטינגר עקיבא: עם חקלאים יהודים בתפוצות. הוצ. ספרית פועלים מרחביה. 1942
- אלק יוליוס: Jüdische Kolonien in Russland, Berlin 1886
ארליך אשר: הקובץ לזכרו בשם "אשר היה" (ובו רשימתו ההיסטורית של יהושע ברדרומא לתולדות המושבות. עמ' 49—57) תל-אביב, תשי"ט.
- בורובי ש.י.: Еврейская Земледельческая Колонизация в Старой России (בר-רבהאי) / ההתיישבות החקלאית היהודית ברוסיה הישנה. מוסקבה 1928 /
- ברוצקוס, ב.: החקלאות היהודית במזרח אירופה, ברלין 1926. גאססן, יוליוס:
- Гессен, Ю.: Еврей в России, Ст. П-бург 1886 / היהודים ברוסיה. פטרבורג, 1906 /
דובנוב, שמעון: דברי ימי עם עולם, כרך ח' עמ' 211 ואילך. בהוצאה העברית.
- טרטאקובר, דר. אריה: התיישבות היהודים בגולה, תשי"ט.
לשצינסקי, יעקב: מאמרים וחומר סטאטיסטי מספרו: "היהודים ברוסיה הסובייטית".
- מאהלר, פרופ' רפאל: דברי ימי ישראל — דורות אחרונים. כרך ג'. ספרית פועלים. מרחביה. 1955.
- ניקיטין, ויקטור:
Еврей Земледельцы (1807—1887). Ст. П-бург 1887
Еврейские Поселения Северо и Югозападных Губернии (1835—1890) Ст. П-бург 1894
רופין, דר. ארתור: ההתיישבות החקלאית של היהודים ברוסיה. תרפ"ח. "הפועל הצעיר", מס. 12; 13.1.1927.
- שטיינברג, הרב א.:
Поощрении Евреев к Земледелию 1868
וכן ערכים באנציקלופדיות היהודיות (ברוסית, אנגלית ועברית) קובץ אק"א על מצבם הכלכלי של יהודי-רוסיה. 1904. גוסף לכך: חוברות שהופיעו ברוסית וביידיש בשנות ה-20, שעניינם מפעל ההתיישבות באותן השנים, רובן של עסקנים ופעילי היאבסקציה: אלטמן, ברונין, ב.י. טרוצקי, גולדה, כאווקין, מערעזשין, קירושנער, ב. קאהן ואחרים.